

За наші ходи КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

ВИЩЕ РІВЕНЬ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Всім добре відомо, що останнім часом проблеми, звязані з вивченням іноземних мов, знаходяться в центрі уваги нашої громадськості. ХХ з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу ясно вказав на необхідність більш тісного міжнародного еднання сил робітничого класу і всього прогресивного людства в боротьбі за мир і соціалізм.

Тимчасом саме в галузі вивчення іноземних мов у нас є, як було відзначено в пресі, багато недоліків. Еони виникли не вчора, а нагромаджувалися протягом ряду років, і тому їх переборення—справа нелегка. В чому ж полягають основні недоліки у вивченні іноземних мов?

Насамперед, це вкрай незадовільний стан вивчення іноземних мов у середній школі. Наведемо кілька розючих цифр. Словник-мінімум, складений сектором іноземних мов Інституту методів навчання Академії педагогічних наук РСФСР в 1947 р., налічує приблизно 4000 слів, які повинні засвоїти учні середньої школи. Видані в 1955 р. словники-мінімуми налічують вже приблизно 2500 найважливіших слів, які повинні знати випускники шкіл. А про що говорять факти? Переважна більшість випускників середніх шкіл має в запасі... 200—300 слів (!). Кращі з випускників знають біля 1000 слів. Але таких не більше 3—5% загальної кількості. Якщо ми до цього додамо, що кількість слів в наведених вище словниках-мінімумах не є достатньою для більш-менш доброго володіння іноземною мовою, то перед нами виникає дуже і дуже сумна картина.

Не випадково ми зупинилися на засвоєнні лексики. Викладачі іноземних мов шкіл і вузів витрачають не-припустимо багато часу на викладання граматики. Коли в минулому доводилося виступати і говорити про це, то завжди такі виступи оцінювалися, як недооцінка ролі граматичної будови.

Але ж тут йдеться не про роль граматичної будови і словникового складу, а про їх вивчення. Адже для кожного зрозуміло, що набагато легше засвоїти більш-менш добре основні закономірності граматичної будови мови, ніж 4000—5000 слів. А викладачі іноземних мов витрачають до 70% учбового часу на викладання граматики. Таке надмірне теоретизування призводить до того, що ми перідко випускаємо студентів, які знають граматику, але не знають... мови.

Не всі викладачі приділяють належну увагу складанню словників, опитуванню слів, і тільки деякі з них питаюти слова на екзаменах і заліках. Не питаюти слова на вступних іспитах до вузів. Якщо до цього додати, що на екзаменах відводиться багато часу на переклад за допомо-

гою словника, то стає цілком ясно, що ми фактично підмінююмо практичне знання іноземних мов теоретичними знаннями в галузі граматики. Про яке ж активне оволодіння іноземними мовами можна говорити, доки ми не подолаємо ці недоліки? І в цьому нам повинна допомогти середня школа, де справа з вивченням іноземних мов до останнього часу продовжує залишатися вкрай поганою. Середня школа повинна забезпечити знання основних закономірностей граматичної будови і приблизно 4000 слів. Це дасть можливість ще в середній школі оволодіти основними навиками розмовної мови. Викладачі вищої школи зможуть тоді, поглиблюючи знання студентів в галузі граматики і стилістики, зосередити основну увагу на читанні спеціальних текстів і на розмовній мові.

Завдяки несерйозному, а іноді зневажливому ставленню до справи вивчення іноземних мов, недоліки в цій галузі нагромаджувалися роками і їх не можна, звичайно, усунути «единим розчерком пера». Звичайно, дещо вже зроблено, але задовільнились цим аж ніяк не можна. Зокрема, кафедра іноземних мов університету провела ряд заходів, направлених на поліпшення викладання. Ряд викладачів значно розширили роботу по поясненню слів, але ця робота ще не зайніяла центрального місця. Це пояснюється тим, що ми не маемо до цього часу необхідних посібників, і тому треба або чекати, що їх десь напишуть, або писати самим. Кафедра обрала друге.

В п'ятирічному плані наукової роботи передбачається створення ряду галузевих хрестоматій, тематичних словників-мінімумів. Вже сьогодні працівники кафедри тт. Жукова, Свірська, Сілло закінчили складання важливих посібників для вузів. Тов. Стасенко завершує роботу в галузі методики викладання іноземних мов в середній школі. Тов. Шатух працює над методикою пояснення слів в процесі викладання у вузах. Певна робота зроблена в галузі активізації розмовної мови на заняттях (тт. Жукова, Гречаний, Зеньков). Значну допомогу в справі активізації знань з іноземних мов дає перекладацька робота студентів, випуск стільких газет, організація вечорів тощо.

З нового учбового року, згідно з постановою міністра вищої освіти, всі вступаючі до університету продовжуватимуть вивчення тієї мови, яку вивчали у середній школі. Наше завдання полягає в тому, щоб наші вихованці досягли в цій справі максимальних успіхів. Кафедра зробить все від неї залежне і сподівається дістати широку підтримку ректорату, партійної організації та всього викладацького колективу.

Завідуючий кафедрою іноземних мов, доцент В. В. МАРТИНОВ.

ПРИЗНАЧЕННЯ НА РОБОТУ

ВІВТОРОК
10
МІСЦЯ
1956 року
№ 13 (487)
Ціна 20 коп.

Цими днями в нашому університеті розпочала працювати державна комісія по розподілу на роботу студентів-випускників. Першими призначення на роботу одержують студенти-випускники геолого-географічного факультету. Перед ними відкривається світла перспектива віддати всі свої знання, всі свої сили на благо рідної ради Батьківщини.

Розподіл студентів-випускників триває.

Кожний майбутній трудівник повинен з повною свідомістю підійти до підписання призначення на роботу. Випускники повинні керуватися не особистими, а державними інтересами. Молодий спеціаліст повинен іхати на роботу туди, куди цього вимагають партія, уряд, народ. Товарищи випускники! Поїдемо на роботу туди, куди нас кличе

Батьківщина!

НАПОЛЕГЛИВА САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЗАПОРУКА УСПІШНОГО НАВЧАННЯ

На фото: одна з кращих студенток IV курсу філологічного факультету В. Зозуля.

ЛЕГКОВАЖНЕ СТАВЛЕННЯ

Вже до першого семінару наші студенти підготувалися погано, ніхто не міг дати повної і глибокої відповіді на жоден з пунктів теми семінару. Такі студенти, як Лещук, Чаус, Шульженко та інші, відповідали нижче своїх можливостей.

Багато студентів нашого курсу на лекціях з марксизму-ленінізму займаються сторонніми справами або й зовсім ідути з лекції, а потім не можуть зв'язати на семінарі двох фраз.

Комсомольському бюро курсу слід звернути серйозну увагу на таке легковажне ставлення до вивчення марксистсько-ленінської теорії.

Г. ГОЛУБОВА, студентка I курсу фізико-математичного факультету, група фізиків.

В ЧОМУ ТАЄМНИЦЯ?

Ми слухаємо зараз цікавий і змістовний курс лекцій і семінарів по матеріалах ХХ з'їзду КПРС. На семінарах в другій групі III курсу геологів з глибоким розумінням вивчаного матеріалу виступають студенти Г. Половий, О. Олійников, Л. Зінченко, І. Чигрідова, В. Гайдучкова та інші. З інтересом вслушуючись в їхні змістовні, старанно продумані відповіді, часто замислюється: звідки у товаришів береться час, який потрібно затратити, щоб так підготуватися до семінару? Адже вони не обмежуються вивченням того чи іншого розділу із звітної доповіді ЦК КПРС чи Директив. В їх відповідях відчувається і розуміння політики нашої партії і відповідне курсу зміння марксистсько-ленінської теорії, і обізнаність з газетними даними. В чому ж таємниця? На мою думку, в серйозному підході до справи, в прагненні студента вникнути в суть вивчаного матеріалу, в систематичній підготовці до семінарів. Коротко кажучи, розділ чи його окреме питання вивчаються не для того, щоб

відповісти на семінар і забути, а щоб зрозуміти й знати його. А це економить і час.

Та, на жаль, мова йде лише про кращих студентів нашої групи. Багато ж «середніх» студентів, не говорячи вже про відстаючих, недостатньо обізнані з матеріалами з'їзду. На семінарах часто трапляються випадки, коли студент, навіть не ніяко віючи, заявляє: «Я не підготувався» або: «Я посиджу і послухаю». Особливо це стосується студента нашої групи І. Стенгача. Стенгачу і таким, як він, бажано б, мабуть, було, щоб їх вчили школярськими методами: вивчили, від цього до цього...

Вони не конспектиують лекцій

Студенти молодших курсів часто роздумують, конспектиувати лекції чи ні. І це не дивно: людям, що тільки-що встали з-за шкільної лави, незначайними здаються вузівські методи роботи. Згодом вони переконуються на власному досвіді, що конспектиування лекцій — необхідна справа. Але є студенти, які до III курсу не уникнули цієї «помилки молодості». Про те, чим займаються деякі студенти III курсу історичного факультету на лекціях, розповів на комсомольських зборах секретар КСМ бюро історичного факультету Кучеренко.

Студентка Сидорова малює, Загинайло з натхненням пише епіграми, Урсу працює над кросвордами. На це, як кажуть, крізь пальці дивиться курсове КСМ бюро, а член бюро Дорошкова на лекціях веде облік відвідування.

Погана дисципліна на лекціях у студентів II курсу. Так, студенти Гаврилуца і Матвеєв пишуть на лекціях свої курсові роботи. Майже ніколи не конспектиують лекцій студентка Сидорова, малює, Загинайло з натхненням пише епіграми, Урсу працює над кросвордами. На це, як кажуть, крізь пальці дивиться курсове КСМ бюро, а член бюро Дорошкова на лекціях веде облік відвідування.

О. ЛУКАШ.

Про самостійну роботу студентів-першокурсників

Перехід від звичайної шкільної системи навчання з щоденним контролем над роботою учнів до серйозної, наполегливої роботи нелегко дается першокурсникам.

Де знайти час підготуватися до семінару з основ марксизму-ленинізму, перечитати літературу до практичних занять з мови та літератури, вивчити латинську та іноземну мову? А крім цього маса літератури в інших предметів? А конспекти лекцій? І першокурсник розгублюється, починає хвилюватися, віддавати перевагу одному предмету за рахунок інших.

Тут-то і повинні прийти на допомогу старші товариши—викладачі і студенти. І треба сказати, що нам приділяється немало уваги.

Ще до офіційного заражування університет старшокурсники багато розмовляли з нами, вчили нас, як готовуватися до занять. Багато допо-

могли нам і бесіди з викладачами. Це, перш за все, характеризує Янчеву, Івлеву та деяких інших наших студенток.

Сумнівно, що, наприклад, О. Пейчева зможе добре відповісти на конспектиуваннях і консультаціях, коли у неї більше 60 год. пропусків в цьому семестрі і лише деякі з них вправдані поважними причинами.

У студентів нашого курсу зараз дуже відповідальний період — здача і захист перших курсових робіт. Добрий словом згадують студенти викладача Л. С. Терешко. Багато порад, корисних і потрібних, дала вона ім: багатьох підбадьорила на цьому першому самостійному дослідницькому кроці.

Ще рано, звичайно, говорити, що у нас вже все гаразд, що ми стали «досвідченими» студентами, але перші успішні кроки вже зроблено. В. МОРОЗ.

ПАРТІЙНЕ ЖИТТЯ

Про підготовку та проведення партійних зборів

У звітній доповіді ЦК КПРС XX з'їзду КПРС сказано, що головне в партійно-організаційній роботі — це робота в масах, вплив на маси, організація мас на боротьбу за здійснення поставлених партією господарсько-політических завдань. Зокрема, перед нам поставлене дуже важливе політичне завдання — готовувати висококваліфіковані, глибоко озброєні марксистом-ленинізмом кадри істориків для шкіл та інших учбових закладів та установ.

Випускники нашого факультету йдуть переважно в середню школу як викладачі історії виховувати в дусі високого радянського патріотизму молоде покоління. Багато йдуть на партійну, комсомольську та культурно-освітню роботу.

Партійна організація факультету проводить певну роботу як серед членів та кандидатів партії, комсомольців, так і серед всього викладацького та студентського колективу. Перш за все, в усій партійно-організаційній та виховній роботі партійна організація домагається від комуністів та комсомольців, щоб вони подавали особистий приклад в роботі та навчанні всім членам колективу. Окремі комуністи-викладачі особистим прикладом виховують своїх товарищів. Це комуністи тт. Ганевич, Першина, Некрасов, Яровий та інші. Вони завжди прагнуть домогтися високих показників в роботі, добросовісно і з ініціативою виконують свої доручення.

Серед студентів-комуністів є також цілий ряд товаришів, які відмінно навчаються і беруть активну участь в партійній та громадській роботі. Це такі товариші, як Кучеренко — секретар комсомольського бюро факультету, Рябов — партійний курс, Верещагіна — член комсомольського бюро факультету, Савченко — член партійного університету, В'юшкін — партійний курс IV курсу. Бабкін — завідувач студентським клубом університету, активний учасник громадського життя на факультеті.

Парторганізація факультету узагальнює досвід роботи комуністів на засіданнях бюро та на партійних зборах в формі співбесід та взаємного обслідування партійних зборів.

Важливу роль відіграють на факультеті партійні збори. Вони проводяться один раз на місяць. Поряд з закритими зборами практикуються відкриті партійні збори. Всі збори проходять на високому рівні організації.

"ТВОРИ, ВІДЛУМУЙ, ПРОБУЙ"

На хімічному факультеті пройшли цікаві комсомольські збори «Твори, видумуй, пробуй!».

Перед зборами дехто скептично посміхався: «Що тут, мов, особливого скажеш». А вийшло по-іншому. Збори зуміли по-справжньому примусити замислитися студентів багато над чим.

Дійсно, тема була незвичайна. Говорили не про підготовку до сесії, не про навчання в дисципліні, а про романтику комсомольського життя, про вміння людей красиво мріяти і перетворювати мрію в життя.

Думки про творчість, про мрію проходили червоною ниткою через доповідь С. Начовкіної. Уважно слухала аудиторія правдиві і хорошені слова: «Хто хоч раз не залітає мрією далеко вперед, не будував привабливі і сміливі плані? А хіба обвинувати того, хто хоче бути, якщо вчителем, то таким, як Макаренко, якщо хіміком, то таким, як Менделєєв?».

Творити, видумувати — це значить не лише добре вчитися, відвідувати наукові гуртки, але й вести громад-

ному та ідейному рівні з широким розгорнутим критикою та самокритикою.

В підготовці партійних зборів бере участь вся парторганізація. Партийно-збиральна група збирає партійні групи та партійний актив, з якими попередньо обговорюється тема зборів і намічається, які основні питання треба поставити на обговорення. Порядок роботи зборів доводиться до відома всіх комуністів. Знаючи заздалегідь порядок денний зборів, члени партії готуються до них. Якщо на порядку денному стоять питання про учбову або наукову роботу чи питання про політико-виховну роботу, то партійні групи та окремі комуністи мають можливість вивчити стан цієї роботи на курсі, в групі, на кафедрі, на факультеті.

На одних із зборів обговорювалося питання про вивчення марксистсько-ленинської теорії на факультеті (серед студентів та викладачів). Партийні збори були відкриті. До них готувалися 2 тижні. Готовувалися не лише комуністи в партійних групах і на кафедрах, але й комсомольці. Їх збирало членів КСМ бюро факультету та секретарів комсомольських бюро груп. Так само готувалася до зборів профспілкова організація студентів та викладачів.

Збори пройшли дуже активно. В дебатах виступали 10 чоловік (записалось 15, довелося обмежувати). Поряд з членами партії виступали студенти-комсомольці та безпартійні викладачі.

На зборах було відзначено, що поряд з переважною більшістю членів колективу, які добросовісно вивчають твори класиків марксизму-ленинізму, творчо застосовують їх на практиці, є також люди, які формально підходять до цього питання, не виконують програмних вимог, несистематично працюють над першоджерелами. Деякі студенти читають твори класиків марксизму-ленинізму, але не ведуть конспектів прочитаного або роблять лише окремі замітки. Все це потім відбивається на складанні екзаменів і взагалі на вивченні того чи іншого предмету.

Багато виступаючих говорили про методи та форми роботи над творами класиків. Змістовно і цікаво пройшли також партійні збори, на яких слухалося питання про роботу партійних груп II курсу.

На хімічному факультеті пройшли цікаві комсомольські збори «Твори, видумуй, пробуй!».

Перед зборами дехто скептично посміхався: «Що тут, мов, особливого скажеш». А вийшло по-іншому. Збори зуміли по-справжньому примусити замислитися студентів багато над чим.

Дійсно, тема була незвичайна. Говорили не про підготовку до сесії, не про навчання в дисципліні, а про романтику комсомольського життя, про вміння людей красиво мріяти і перетворювати мрію в життя.

Думки про творчість, про мрію проходили червоною ниткою через доповідь С. Начовкіної. Уважно слухала аудиторія правдиві і хорошені слова: «Хто хоч раз не залітає мрією далеко вперед, не будував привабливі і сміливі плані? А хіба обвинувати того, хто хоче бути, якщо вчителем, то таким, як Макаренко, якщо хіміком, то таким, як Менделєєв?».

Творити, видумувати — це значить не лише добре вчитися, відвідувати наукові гуртки, але й вести громад-

ному та ідейному рівні з широким розгорнутим критикою та самокритикою.

Попередньо з роботою групи позичайомились комуністи двох інших партійних груп. На зборах виступили 9 членів партії — студентів та викладачів.

Говорячи про роботу партійної групи, вони піднімали питання про учбову, наукову, політико-виховну та організаційну роботу в партійній групі.

Такі збори дуже допомагають роботі партійних груп, піднімають рівень серед партійної роботи на факультеті.

Слід також відзначити, що доброю школою є партійні збори, на яких відбувається прийом нових членів до рядів партії. Так, наприклад, коли приймали в партію тт. Власенка та Рябову, збори тривали 2 години. На зборах були викриті всі недоліки в роботі партійних груп II курсу, що мала місце про успішність комуністів, а також комсомольців та безпартійних, про участь в наукових гуртках, про підготовку та проведення політінформації на курсі, про керівництво комсомольською та профспілковою організаціями, а, головне, про дружбу, творчу колективну роботу. Стало ясно, що на курсі немає доброго творчого колективу, немає дружби, хоч там 10 комуністів і понад 40 комсомольців. В театр і кіно вони разом не ходили, не влаштовували товариських дискусій.

Недоліки роботи партійних груп II курсу властиві були і партійним групам III, IV та інших курсів. Партийні групи та комуністи всіх партійних груп зробили для себе відповідні висновки.

Партийні збори факультету і члени партії, які працюють в деканаті та на кафедрах, для себе також дістали урок і перебудували роботу.

Такі партійні збори значно допомогли в дальшій партійній роботі. Поліпшили роботу партійні та комсомольські групи, які поставили перед собою завдання: скласти екзамени на високому академічному та ідейному рівні, поліпшити виховну роботу з кожним членом колективу зокрема.

На II курсі тепер добрий товарицький колектив на чолі з партійною групою. Зараз партійні групи організовують студентський колектив на досягнення вищих показників у навчанні, на глибоке вивчення та засвоєння матеріалів XX з'їзду КПРС.

Доцент П. Г. ЧУХРІЙ, секретар партійного бюро історичного факультету.

НЕЦІКАВО

— Це завжди так проходять політінформації? Добре, що я їх не відівіду...

В'яло і нецікало в більшості випадків проходити політінформації на другому курсі біологічного факультету. Не всі студенти вважають для себе обов'язковим відвідування ІХ Студент Ю. Ніколаєв взагалі ніколи не появляється на політінформаціях.

Такий стан нікого не турбует, а легковажне ставлення до політінформації залишається безнаказним.

Потрібно сказати, що політінформації викликали б значно більше зацікавленості, коли б на них частіше розглядалися питання, пов'язані з життям курсу, з майбутньою нашою спеціальністю.

Ми сподіваємося, що партійне та комсомольське бюро біологічного факультету звернуть на це увагу і допоможуть нам в цій справі.

3. РОЗОВА.

З 26 до 30 березня ц. р. в нашому університеті проводила роботу наукова конференція, присвячена підсумкам науково-дослідної роботи університету за 1955 рік.

27—29 березня працювали секції історичних та суспільних наук, філологічна, біологічна, геолого-географічна, фізична, математична, астрономічна, хімічна та секція педагогіки та психології.

26 та 30 березня відбулися пленарні засідання конференції. Учасники конференції прослухали звітну доповідь ректора університету, професора С. І. Лебедєва «Підсумки науково-дослідної роботи університету за 1955 р. і завдання в світлі історичних рішень ХХ з'їзду КПРС», а також звіти керівників секцій. Сьогодні ми починаємо друкувати матеріали наукової конференції.

Секційні засідання історичних кафедр та кафедр суспільних наук

27 та 28 березня ц. р. працювали секції історичних та суспільних наук.

Всі доповіді, заслухані на засіданнях секцій, викликали загальне задоволення. Учасники — весь колектив історичного факультету та його вихованці, що працюють на периферії та в м. Одесі, — взяли активну участь в обговоренні доповідей.

Загальний інтерес викликала доповідь доцента І. С. Перлова «Класики марксизму-ленинізму про наслідство». Доповідачеві було поставлено багато запитань.

Доповідач наголошував на тому, що К. Маркс і Ф. Енгельс були, по-перше, завжди прибічниками мирної парламентарної боротьби за перетворення капіталістичної системи в соціалістичну і, по-друге, що злам державної машини в умовах парламентарного, мирного шляху розвитку революції можливий.

Безумовно, що поставлені проблемні питання носять поки що дискусійний характер, і це викликало серед учасників конференції жваве обговорення.

Оригінальні думки провела в своїй доповіді «Про перетворення російського пролетаріату в авангард міжнародного робітничого руху» кандидат історичних наук З. В. Першина.

Викликала інтерес у присутніх також доповідь доцента І. І. Штерна «Передова економічна думка на Україні в XVI—XVII ст. ст.».

Перша частина доповіді носила схематичний характер — абстрагова-

на, без конкретних прізвищ, джерел. Але цього не можна сказати про другу половину — тут вже були показані конкретні представники і вогнища економічної думки вищезгаданого періоду на Україні.

В обговоренні доповідей взяли участь тов. тов. Болтенко, Каришковський, Березняк, Бельфор, Раковський.

Виступаючі зосередили увагу на необхідності чіткої періодизації історії радянського періоду, на розкриті мирного характеру розвитку соціалістичної революції в квітні — червні 1917 р.

Говорилося про те, що підняті на ХХ з'їзді КПРС питання теоретично-полярного порядку вже зараз мають стати предметом глибокого вивчення та застосування при викладанні всіх історичних дисциплін та суспільних наук.

Виступаючими були висловлені пропозиції:

1. практикувати спільні засідання історичних кафедр і кафедр суспільних наук при розгляді проблем

Наполегливо оволодівайте іноземними мовами! Знання їх розширює кругозір людини, сприяє зміцненню зв'язків між народами світу.

Оволодівати розмовною мовою

Вивчення іноземних мов сприяє розширенню культурного світогляду більшості студентів погана вимова, зовсім не поставлена інтонація, а людини, дає, зокрема, можливість по-знайомитися в оригіналі з безсмертними творчими країнами заарбіжніх художників слова.

На якому б високому ступені не стояв переклад, він не може передати всього багатства й краси мови оригіналу.

Ми повинні серйозно подумати, як краще здійснити на практиці поглиблена вивчення іноземних мов. Те, що ми бачимо на сьогоднішній день, насаж ніяк не може задовільнити.

На жаль, у нас мало уваги приділяється звуковій стороні мови. У

Вивчаємо твори англійських класиків

Вивчаючи зарубіжну літературу, ми значний запас слів. Особливо це від кожного разу переконуємося в тому, що знання іноземних мов має велике значення. Навіть найкращий переклад не може передати повністю національні особливості мови, а також особливості мови письменника.

Коли ми прийшли на I курс, майже у всіх нас була погана вимова слів. Не можна сказати, що зараз ми досягли найкращих успіхів в цьому відношенні, але те, що вже зроблено, зразу стає помітним, коли пригадуєш перші місяці навчання.

Наш викладач О. Л. Гречаний багато допомагав нам. Бувало так, що ми по декілька разів перечитували один текст з метою покращити вимову.

Але найбільше нам перешкоджає не-

Більше уваги вивченю слів

Наша група — це в основному працьовитий колектив, який прагне грунтово вивчити німецьку мову.

Нам дуже подобається разом з викладачем В. В. Мартиновим підшуковати споріднені, знайомі нам слова до незнайомого слова, що допомагає легше запам'ятати його.

На фоні загальної зацікавленості у вивчені мови неприємно ви-

НАЗРІЛІ ПИТАННЯ НАШОЇ РОБОТИ

З почуттям великого задоволення читаєш на сторінках газет статті про вже давно наболіле питання — про викладання іноземних мов. Воно хвилює громадськість, тому що зараз, коли налагоджуються культурні зв'язки з багатьма країнами, наші державі потрібні різні спеціалісти, які володіють іноземними мовами.

Без відповідних активних міроприємств вирішити це назріле завдання важко.

Мені здається, що слід було б провести в життя школи такі міроприємства для поліпшення вивчення іноземних мов:

1. для занять з іноземних мов створити групи, які б складалися не більше, як з 10—12 учнів;

2. заняття проводити іноземною мовою;

3. для тих, хто бажає досконало оволодіти іноземною мовою, організувати гуртки підвищеної типу, де б діти могли вивчати твори зарубіжних письменників та поетів в оригіналах, а також знайомитися з спеціальним

матеріалом з технічних, точних наук, який би відповідав політехнізації даної школи;

4. проводити виховну роботу з батьками в напрямі домашньої роботи дітей над іноземними мовами;

5. вимагати від дітей сумлінної додаткової роботи над іноземною мовою (читання книг, переписка з дітьми із зарубіжніх країн, підготовка лоповідей тощо);

6. заохочувати дітей, які добре оволодівають розмовною мовою, нагородами, відповідними значками;

7. збуджувати інтерес до іноземної мови влаштуванням дитячих ранків, вечорів, концертів силами відмінників, які засвоїли іноземну мову краще інших (не менше одного разу на рік);

8. випускник, який закінчив десятирічку, повинен добре володіти однією іноземною мовою, вільно говорити нею;

9. нагороджувати золотою медаллю лише тих учнів, які досконало володіють двома іноземними мовами;

10. відзначати у випускних свідоцтвах ступінь знання іноземних мов.

Введення таких міроприємств, ставлення високих вимог повинно дати позитивні результати. Однією з важливих умов успішного проведення такої роботи є вдалий підбір літератур.

Шість років вивчення іноземної мови за такими методами повинні дати бажані результати. В результаті цього і вища школа одержить новий контингент, добре ознайомлений з іноземними мовами.

Метод викладання і вивчення іноземних мов у вузі також повинен бути змінений докорінно.

Дублювання, повторення в вузі шкільних програм, що роблять і досі деякі викладачі вузів, — неприпустиме.

Не «розпочинати спочатку», «тому що все забули за літо» або тому що «погано вчили в школі», а з першого ж курсу розпочинати роботу над спеціальним матеріалом, спеціальною термінологією, над словником, над усною мовою, якій необхідно приділити певну частку з нашого досить обмеженого часу.

Необхідно створити тим, хто складатиме учбові посібники, всі умови для

СТАН ВИВЧЕННЯ МОВИ НЕЗАДОВІЛЬНИЙ

Необхідність знання іноземних мов особливо ясно виявляється на старших курсах, коли доводиться готовуватись до спеціалістів, а також писати курсові роботи на такі теми, основна література з яких ще не переведена на російську мову.

Звичайно, не можна сказати, що, дійшовши до IV курсу, ми досконало знаємо англійську мову, хоч вчимо її вже четвертий рік. Більш-менш благополучний стан справ у студентів, які вивчали англійську мову ще в школі. Але треба сказати, що їх знання залишилися такими ж, якими були в 10 класі, якщо не враховувати того, що, навчаючись в школі, вони могли скласти англійською мовою хоч дві-три фрази, а зараз забули навіть і це.

Можливо, викладання іноземної мови в стінах вузу переслідує лише мету навчити студентів перекладати спеціальну літературу, але цього, звичайно, дуже мало для спеціалістів з університетською освітою, навіть в тому випадку, коли б ми навчилися перекладати англійські статті, лише відірвавши з них викладача.

Але на практиці справи зовсім по-іншому. Ті, хто має непогану підготовку із школи, зараз перекладають із швидкістю 2—2,5 тис. знаків за академічну годину. Це, звичайно, не дуже швидко, але ще повільніше йде справа у тих, хто вперше знайомився з мовою в університеті.

В зв'язку з цим в багатьох випадках доводиться відмовлятися від деяких цікавих тем, тому що переклад з англійських журналів відбуває дуже багато часу, а література німецька та французька нам взагалі недоступна.

В кінці минулого учбового року підіймалося питання про необхідність вивчення двох іноземних мов, але це хоч і дуже приваблива, та занадто смілива мрія. Треба спочатку оволодіти хоч однією іноземною мовою.

Група студентів IV курсу фізико-математичного факультету.

10. відзначати у випускних свідоцтвах ступінь знання іноземних мов.

Введення таких міроприємств, ставлення високих вимог повинно дати позитивні результати. Однією з важливих умов успішного проведення такої роботи є вдалий підбір літератур.

Шість років вивчення іноземної мови за такими методами повинні дати бажані результати. В результаті цього і вища школа одержить новий контингент, добре ознайомлений з іноземними мовами.

Метод викладання і вивчення іноземних мов у вузі також повинен бути змінений докорінно.

Дублювання, повторення в вузі шкільних програм, що роблять і досі деякі викладачі вузів, — неприпустиме.

Не «розпочинати спочатку», «тому що все забули за літо» або тому що «погано вчили в школі», а з першого ж курсу розпочинати роботу над спеціальним матеріалом, спеціальною термінологією, над словником, над усною мовою, якій необхідно приділити певну частку з нашого досить обмеженого часу.

Необхідно створити тим, хто складатиме учбові посібники, всі умови для

Ще раз про „тисячі“

Студенти філологічного факультету, які вивчають французьку мову, завжди з гордістю говорять про свою викладача Надію Емануїлівну Свірську як про прекрасного спеціаліста. Першокурсники і другокурсники завжди приділяють багато уваги вивченю французької мови, в кінці другого курсу успішно складають екзамени переважно на «відмінно».

Але на третьому і четвертому курсах вони повинні самостійно вивчати мову, читати тексти. І тут викладач марно чекає студентів на протязі всього семестру, майже ніхто не здає «тисяч» (встановлену кількість знань), незважаючи на те, що екзамен з іноземної мови буде наприкінці четвертого курсу. Так само «закинули» іноземну літературу студенти

Н. ПЕТРЕНКО.

Вчимося перекладати спеціальні тексти

Студенти II курсу геологічного відділу (група викладача Шатуха) зацікнили загальну програму вивчення англійської мови. Час, що залишився до екзаменів, студенти повинні займатися перекладом англійських текстів по спеціальності. Кожний студент використовує для цього геологічні журнали бібліотеки та кафедри. Такий метод роботи дає змогу самостійно працювати над текстом, проявити свої знання, краще засвоїти англійську мову. Це допоможе в майбутньому використовувати іноземну літературу для написання курсових та дипломних робіт.

В цілому студенти працюють добре, але не завжди їм легко приходиться: не вистачає знань для самостійної роботи над спеціальними текстами. Тому по всіх незрозумілих питаннях викладач дає консультації.

Успішно вивчають англійську мову Фаворов, Нестеров, Реньга (група розвідників), Федорченко (група гідрогеологів). Слід відмінити їх старанність і зацікавленість в роботі. Погано, без інтересу ставляться до справи Волошина, Галицького (група гідрогеологів), а ще гірше Почтаренко та Шалупенко (група розвідників).

О. НАЛИВАНА, І. ВАСИЛЬЄВ.

Підготовка аспірантів

Зараз до аспірантів ставляться більші вимоги, ніж 2-3 роки тому.

Аспіранти повинні оволодіти двома мовами за час перебування в аспірантурі.

Потрібно сказати, що за період навчання в університеті аспіранти оволоділи граматикою і технікою перекладу. Вони перекладають літературу по спеціальності, майже не звертаючись до словника, але не во-

лодіють розмовною мовою. Правда, винні в цьому не аспіранти, а сама постановка викладання іноземних мов в попередні роки. Тому зараз цьому питанню потрібно приділити належну увагу. Аспіранти повинні переказувати іноземною мовою газетні статті, зміст книжок, прочитаних на російській мові і т. д.

Є. І. КОРЖЕНІВСЬКА, старший викладач кафедри

Найбільша інтенсивність і активність роботи на перших курсах вузів по спеціальних хрестоматіях повинна дати правильний, серйозний напрямок і для послідувальних курсів, визначити методи і форми всієї роботи (читання, переклад; переказ, реферати, дозвілі, співдоповіді, диспути; художнє читання, декламація; складання власного словника, збірника ідом та фразеологічних зворотів; проходження декількох основних граматичних тем для точного розуміння і використання іноземних мовних конструкцій).

Необхідно організувати різноманітні гуртки підвищеного типу для тих, хто бажає досконало оволодіти розмовною мовою.

Треба організувати також вечори самодіяльності на іноземних мовах, влаштовувати святкування ювілейних дат зарубіжних письменників, вчених. Це все викличе глибокий інтерес у студентства.

Молоді спеціалісти, які закінчують вищу школу, повинні володіти двома, трьома іноземними мовами для майбутньої успішної діяльності по своїй спеціальності на благо і користь нашої Батьківщини і нашого народу.

К. В. ЖУКОВА.

</

НАУКОВІ КАДРИ

Шумели в Аркадии старые клены...

Шумели в Аркадии старые клены,
Как светлую юность, далекий мой
город.
В камнях разбивался прибой.
Ты помнишь, как вместе бульваром
зеленым
Ходили мы в школу с тобой.
Сады на Фонтане, беседка над
морем,
Под белой сиреневою скамьёю.
Одесса, Одесса, краса Черноморья,
Заветная песня моя.
Но землю окутали грозные тучи,
Погасли в порту огоньки.
Сквозь занавес смерти волною
могучей
Шли грудью на штурм моряки.

Про стародруковані та рідкісні книги наукової бібліотеки ОДУ

Систематична розробка книжкових фондів нашої бібліотеки з метою виявлення і спеціального описання рідкісних та стародрукованих книг дала значні результати.

Число описаних до цього часу стародрукованих видань перевищує 10000 томів, а число рідкісних книг складає декілька сот.

В процесі роботи знайдено немалу кількість екземплярів вітчизняної та іноземної літератури, яка становить не лише бібліографічний, але й науковий, історичний інтерес.

Особливо цінними в числі стародрукованих книг є вітчизняні видання, що вийшли в містах, де були організовані перші російські друкарні. Зразком їх можуть бути видання, здійснені знаменитим російським першодрукарем Іваном Федоровим («Осторожская біблія», 1581 р.) і проповідниками цієї прекрасної справи (книга «О постничестве», 1594 р.), а також книжки, надруковані на Україні, в друкарні Києво-Печерської лаври, де було використане устаткування, створене Федоровим.

Києво-Печерська лавра, як відомо, на протязі декількох століть була величезною культурою на Україні.

В XVII віці там поряд з книгами духовного змісту друкували книги світського характеру, як, наприклад, наявний у нас акт договору царя Олексія Михайловича з гетьманом Юрієм Хмельницьким (1659 р.) та інші.

В числі недавно виявлених і описаніх рідкісних видань старослов'янської літератури є праця відомого вченого і діяча, духовного письменника

Т. З. ХОДЖАШ.

Засідання літстудії

5 квітня відбулося чергове засідання літстудії. Кандидат філологічних наук М. О. Левченко прочитав змістовну лекцію «Деталь як засіб типізації».

Після цього літстудієць В. Зінченко прочитав кілька своїх віршів. В

обговоренні віршів Зінченка взяли участь А. Ярмульський, В. Худолеєв, М. Ілляш, В. Кущ та інші.

Літстудії готуються до зустрічі з студентами гуртожитку № 1, готують свою стінгазету.

Університетський ПЕРЕЦЬ

ЗНИК ПРИМУС!

КТО ЗАБЫЛ
ПРИМУС?
Зайдите за ним
в комнату № 13!

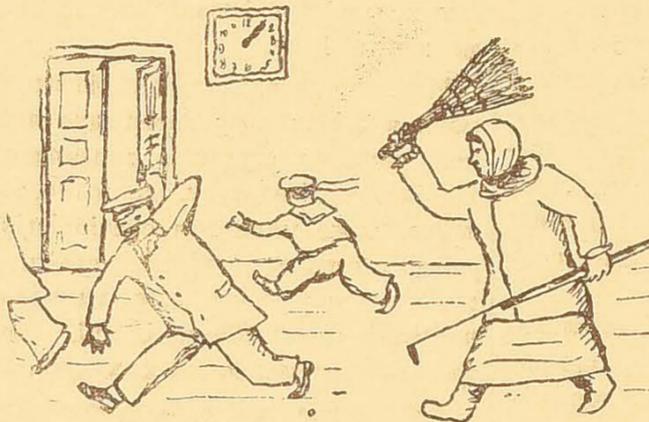

КТО СТАЛА
ПРИМУС?
Просим вернуть
комнату № 13!

Колись...

Тепер...

ГОСТЯМ ПОРА УХОДИТЬ...

Прекратим игру в такие прятки!
В памяти, товарищ, начерті,

Что любой, нарушивший порядки,
Должен и ответственность нести!

Погані справи, товариши!

Недавно «легка кавалерія» відвідала чоловічий гуртожиток по вул. Островікова, 64.

Відвідування не порадувало.

В кімнаті № 2 студент III курсу геолого-географічного факультету Мурзак спав, тому, що «немає першої пари». Та, як вияснилось пізніше, лекція була.

Студенти цього ж факультету Мельник та Михашин (кімната 12), Євстигнієв та Біскіс (кімната № 10) теж без поважної причини не пішли на лекції.

Студенти біологічного факультету (III курс) не спали, вони писали курсові роботи. Справа потрібна, але виконують її не під час лекцій, як це роблять студенти Кишко, Матвій-

чук (кімната 16), Сужицький, Біскупський, Козловський (кімната 15), Селянова (кімната 17а).

Представникам фізико-математичного факультету Шеремету, Штейману, Ігнатенку (кімнати 35 і 42) снілося, що вони обмінюють комсомольські квитки. Мабуть, їм снілося, що вони і лекцій не пропустили в цей день. Хто зна...

Пропустили лекції в цей день без причини і Дарієнко (філологічний факультет), Анфімов (історичний факультет) та багато інших.

Висновки з сказаного повинні зробити студком гуртожитку та комсомольські бюро факультетів.

«Легка кавалерія».

ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ**Оволодіваємо технікою демонстрації кіно**

ХХ з'їзд Комуністичної партії в своїх директивах по п'ятирічному плану намітив величні плани по здійсненню політехнізації навчання.

Виконуючи ці рішення, в нашому університеті ввели спеціальний курс «Учбове кіно». Зараз слухають цей курс лише студенти фізико-математичного та геолого-географічного факультетів. Пізніше ж його введуть

для студентів інших факультетів. Прослухавши теоретичний курс, ми після проведення практики зможемо оволодіти технікою демонстрації кіно на вузькопліковому кіноапараті.

Цікавий і захоплюючий курс заінтересував нас. Лекції слухаємо з задоволенням.

В. ЗУБРИЦЬКИЙ,
студент IV курсу фізико-математичного факультету.

Цікава екскурсія

Над морем на великій території розкинулось ряд будівель.

...Ось павільйон, де знімається нова кінокартина «Капітан старої черепахи». Великих зусиль докладають працівники кінофабрики для того, щоб фільм був правдивим, захоплюючим, зрозумілим.

Далі приміщення, де звукооператор при допомозі спеціальних апаратів озвучує фільм.

Екскурсовод т. Іванова докладно пояснює першокурсникам філологічного факультету процеси зйомок та озвучення картини.

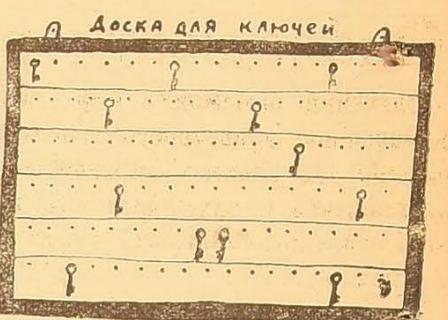
Студенти продивилися переозвученню реклами кінофільму «Белый пудель», відвідали басейн для водних натуральних зйомок.

З хорошим враженням покинули студенти кінофабрику, подякувавши екскурсоводу за цікаву екскурсію.

Ан. БОРТНЯК.

ПОМИРКУЙ

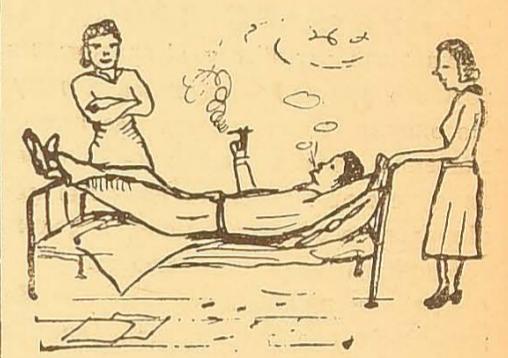
Такий вигляд має дошка для ключів у гуртожитку на Пастера, 29, о 9.30 ранку.

Відгадайте, який приблизно процент студентів, що живуть у гуртожитку, не з'явився на першу пару лекцій.

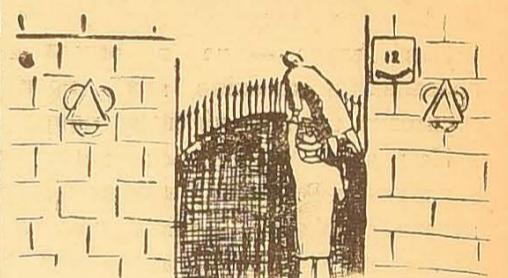
А ВОЗ И НЫНЕ ТАМ

Студенткам пришлось взяти шефство над студентами, живущими в общежиті на Пастера, 29. Однак, пользы от этого шефства пока не видно.

Грязь, окурки, маса неподілок, Незнавестні комнатах уют. «Что для нас дежурство и порядок? Девочки над нами шеф-ству-ют! Червь сомненья в ум девчат закрался:

Где искать поддерки и поруки? У подшевінх кверху нос задрался, А у шефов опустились руки.

ОБЫКНОВЕННАЯ ИСТОРИЯ

То не воры, не грабители Поздним вечером крадутся — С Щепкина 12 жители На свою же квартиру рвутся. Дворничих не охота Открывать для них ворота.

ПРО „ДРІБНИЦІ“

В місті зараз проводиться конкурс на кращий гуртожиток. В конкурс включилися й ми. Вже декілька робіт наш гуртожиток тримає перше місце, і соромно буде, коли ми через байдужість наших господарників позбавимось його.

Вже кілька раз студком гуртожитку звертається до адміністративно-господарської частини з проханням змінити раковини в умивальнику, до 8-ми раковин тільки 2 цілі.

Нам обіцяли прислати інженера на слідуючий же день, та вже пройшло більше двох тижнів, а справа не рухається. Не забезпечені ми й мастикою та щітками для натирання підлоги.

Студком гуртожитку № 2.

Редактор І. М. ДУЗЬ.